

Ärende: VN/8871/2019

Begäran om utlåtande om regeringens propositionsutkast till riksdagen med förslag till lagstiftning om reformen av ordnandet av social- och hälsovård samt räddningsväsendet och om inrättandet av landskap

Bakgrundsuppgifter

Är den som svarar*

en kommun

Respondentens officiella namn

Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta

Namn på den person som antecknat svaret

Ulf Stenman

Insatsens namn och behandlingsdatum för svaret till utlåtandet

Kronoby kommunfullmäktige 7.9.2020 § 33

Kruunupyyn kunnanvaltuusto 7.9.2020 § 33

Frågor om reformens målsättningar

1. Kan man genom propositionen minska hälso- och välfärdsskillnaderna bland befolkningen och göra tillgången till tjänster mer jämlik? Om inte, hur borde förslaget ändras i det avseendet?

Lagen skall ge möjligheter för kommunen att sköta social- och hälsovård samt räddningstjänster i ett annat vårdlandskap än det man tillhör där fungerande samarbete över landskapsgränserna finns redan idag .

Lagen skall förpliktiga vårdlandskapen till uppgörande av avtal där fungerande samarbete finns över landskapsgränserna redan idag .

Reformen om ordnandet av social- och hälsovård samt räddningsväsendet och om inrättande av vårdlandskap får inte utgöra ett hinder eller försämra servicenivån utan skall bibehålla eller stärka tillgängligheten och därmed också jämlikheten i social-, hälso-, välfärds- och räddningstjänster.

Det är viktigt att i reformen trygga en tillräcklig självstyrelse för vårdlandskapen. Vårdlandskapen skall inom den egna regionen kunna bestämma servicenivån på olika sjukhus och vårdcentraler också när det gäller ex dygnet runt jour och mindre operationer.

En justering av finansieringen krävs. Lagstiftning och finansiering måste sporra till ett kostnadseffektivt förebyggande hälsofrämjande arbete. Friskhetskoefficienten måste gynna kommunen, vårdlandskapet framom en sjuklighetskoefficient. Kommunala satsningar på hälsofrämjande planering och verksamhet måste gynnas.

Reformen skall inte leda till en försämring i nuvarande servicenivå.

Suomennos:

Lain tulee antaa kunnille mahdollisuudet järjestää sosiaali-, terveydenhoito- sekä pelastuspalvelut eri sote-maakunnassa kuin siihen johon kunta kuuluu, jos toimiva yhteistyö maakuntarajojen yli on jo tällä hetkellä olemassa.

Lain tulee velvoittaa sote-maakunnat tekemään sopimuksia niissä paikoissa, joissa tällä hetkellä on toimiva yhteistyö maakuntarajojen yli.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämistä ja sote-maakuntien perustamista koskeva uudistus ei saa olla esteenä tai huonontaa palvelutasoa, vaan sen tulee säilyttää tai vahvistaa saatavuus ja sen myötä myös tasavertaisuus sosiaali-, terveys-, hyvinvointi- ja pelastuspalveluissa.

Uudistuksessa on tärkeätä turvata sote-maakuntien riittävä itsehallinto. Sote-maakuntien on voitava omalla alueellaan päättää palvelutasonsa eri sairaaloissa ja terveyskeskuksissa myös koskien ympärivuorokautista päivystystä ja pienempiä leikkauksia.

Rahoituksen oikaisua tarvitaan. Lainsäädännön ja rahoituksen tulee kannustaa kustannustehokkaasti ennaltaehkäisevään terveyden edistämiseen. Hyte-kertoimen tulee hyödyttää kuntaa, sote-maakuntaa sairastavuuskertoimen sijaan. Kunnalliset panostukset terveyden edistämisen suunnittelussa ja toiminnassa tulee olla hyödyksi.

Uudistuksen ei tule johtaa nykyisen palvelutason huonontamiseen .

2. Kan man genom propositionen utveckla tillgången till, enhetligheten och effekten av räddningsväsendets tjänster på nationell, regional och lokal nivå? Säkerställer propositionen synergifördelarna mellan räddningsväsendets räddningsverksamhet och social- och hälsovårdens akutsjukvård? Om inte, hur borde förslaget utvecklas?

Lagen skall ge möjligheter för kommunen eller områden att sköta räddningsväsendet i ett annat landskap än det man tillhör på språkliga, geografiska, historiska orsaker eller där fungerande samarbete över landskapsgränserna finns redan idag.

Synergieffekter kräver gemensamma ledningsfunktioner.

Suomennos:

Lain tulee antaa kunnille tai alueille mahdollisuudet järjestää pelastustoimensa eri maakunnassa kuin siihen, johon kuuluu kielellisistä, maantieteellisistä tai historiallisista syistä tai siellä, jossa toimiva yhteistyö maakuntarajojen yli on jo olemassa.

Synergiavaikutukset edellyttävät yhteisiä johtotehtäviä.

3. Förverkligas demokratin på ett tillräckligt sätt i propositionen? Om inte, hur kunde demokratin stärkas i propositionen?

Den kommunala valfriheten gällande service över landskapsgränserna måste tryggas i lag. Individens tröskelfria tillgång till service måste gå framom vårdlandskapsgränser och därför skall lagen säkerställa de landskapsöverskridande samarbeten som redan idag finns.

I det landskapsöverskridande samarbetet där man tidigare haft deltagande- eller närvarorätt i olika organ skall vårdlandskapen komma överens om att dessa möjligheter kan fortsätta på minst samma nivå efter reformen så att delaktigheten och påverkningsmöjligheten inte försämras.

I varje tvåspråkigt landskap ska det finnas en enhet för det nationalspråk som är i minoritet. Enheten ska ha egen ledning, som deltar i landskapets styrning och som är föredragande för nationalspråksnämnden. Nationalspråksnämndens ordförande skall vara medlem i vårdlandskapets styrelse för att trygga att förverkligandet av de språkliga rättigheterna tryggas i landskapets verksamhet.

Lagen får inte försämra tillgängligheten på individnivå eller sänka servicenivån och därmed också jämlikheten i hälso-, välfärds- och räddningstjänster.

Suomennos:

Kunnallinen valinnanvapaus käyttää palveluja yli maakuntarajojen on turvattava laissa. Yksilön kynnyksettömän palvelun saatavuus on asetettava sote-maakuntarajojen edelle ja siksi lain on turvattava jo olemassa olevat maakuntarajat ylittävät yhteistyöt.

Maakuntarajat ylittävässä yhteistyössä, joissa aikaisemmin on ollut osallistumis- tai läsnäolo-oikeus eri toimielimissä, tulee sote-maakuntien sopia, että mahdollisuus jatkaa vähintään samalla tasolla on mahdollista uudistuksen jälkeenkin, jottei osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet huonone.

Jokaisessa kaksikielisessä maakunnassa tulee olla yksikkö vähemmistössä olevalle kansalliskielelle. Yksiköllä tulee olla oma johto, joka osallistuu maakunnan johtamiseen ja, joka on esittelijänä kansalliskielilautakunnalle. Kansalliskielilautakunnan puheenjohtajan tulee olla jäsenenä sote-maakunnan hallituksessa turvatakseen kielellisten oikeuksien toteutumisen turvaaminen maakunnan toiminnassa.

Laki ei saa huonontaa saatavuutta tai heikentää palvelutasoa ja näin ollen myös tasavertaisuutta terveys-, hyvinvointi- ja pelastuspalveluissa.

Frågor om vårdlandskapslagen

4. Utgör vårdlandskapslagen en ändamålsenlig allmän lag för ordnandet av förvaltningen och ekonomin i de kommande vårdlandskapen?

ja

5. I 6 § i vårdlandskapslagen föreskrivs om landskapets möjlighet att sköta om uppgifterna som stöder de lagstadgade uppgifterna på sitt område samt bedriva affärsverksamhet med låg risk som stöder genomförandet av dess lagstadgade uppgifter. Stöder den föreslagna bestämmelsen förverkligandet av landskapets självstyre?

huvudsakligen ja

6. I kapitel 5 i vårdlandskapslagen regleras invånarnas rätt till inflytande i vårdlandskapet. Tryggas rätten till inflytande på ett tillräckligt sätt i propositionen?

nej

7. I kapitel 8 i vårdlandskapslagen regleras samarbetet mellan vårdlandskapen. Är förslaget ändamålsenligt med tanke på vårdlandskapens verksamhet och samarbetet?

nej

8. Styrningen av vårdlandskapets ekonomi grundar sig särskilt på vårdlandskapslagen och lagen om vårdlandskapens finansiering. Styr vårdlandskapens finansieringsmodell och den finansiella styrningsmekanismen enligt vårdlandskapslagen vårdlandskapens ekonomiska skötsel på ett ändamålsenligt sätt?

huvudsakligen nej

9. I kapitel 3 i vårdlandskapslagen föreskrivs bland annat om vårdlandskapets upplåningsbemyndigande samt styrningen av investeringar på ett sätt som beaktar balansen i hela den offentliga ekonomin. Det föreslås inga särskilda bestämmelser om förvaltningen av de lokaler som överläts till vårdlandskapen. Tryggar den föreslagna modellen för finansiering och styrning av investeringar genomförandet av nödvändiga investeringar på ett ändamålsenligt sätt? I svaret kan du ta ställning till hur förvaltningen av lokalerna kunde ordnas på lokal, regional eller nationell nivå.

huvudsakligen ja

10. Landskapslagens paragrafspecifika ändringsförslag. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar.

För att säkra tillgången till tröskelfri jämlik service och trygga samarbetet där idag fungerande landskapsöverskridande samarbete redan finns föreslås en ändring i § 3 och § 52 och § 8.

§3 Medlemmar av vårdlandskap är 5) kommuner, som har en fungerande social- och hälsovård samt räddningstjänst i samarbete över landskapsgränsen av historiska, geografiska och språkliga orsaker.

§52 Samarbete mellan vårdlandskap. Vårdlandskapen kan med stöd av avtal sköta uppgifter tillsammans. Formen för offentligt rättsligt samarbete mellan vårdlandskapen kan vara ett gemensamt organ, en gemensam tjänst, ett avtal om skötsel av till vårdlandskapet hörande lagstadgad service, ett avtal om skötsel av en myndighetsuppgift, och en vårdlandskapssammanslutning. Vårdlandskapen förpliktigas via lag att genom avtal ordna landskapsöverskridande service där fungerande vårdssamarbete finns idag.

Det sista tillägget om vårdlandskapens förpliktigande att genom avtal ordna landskapsöverskridande service kunde utgöra en egen paragraf eller ett moment i § 52.

§ 8 Avtal med kommunerna om överföring av uppgifter

Om samarbete på basis av avtal mellan vårdlandskap utgör en grund för att avvika från lokaliseringsprincipen måste lagen förpliktiga berörda vårdlandskap till uppgörande av avtal där fungerande samarbete över landskapsgränserna finns redan idag. I samarbetsavtalen ska vårdlandskapen förpliktigas överenskomma om att invånarnas förutsättningar för delaktighet och påverkan inte försämras. I de fall där kommuner i gränsområdena tidigare haft deltagande- eller närvarorätt i olika organ skall vårdlandskapen komma överens om att dessa möjligheter kan fortsätta på minst samma nivå efter reformen. Avtalet skall även innehålla tydliga finansieringsdirektiv.

§ 33 Nationalspråksnämnden och samiska språknämnden

5. Nationalspråksnämndens ordförande skall vara medlem i vårdlandskapets styrelse för att trygga att förverkligandet av de språkliga rättigheterna tryggas i landskapets verksamhet.

I varje tvåspråkigt landskap ska det finnas en enhet för det nationalspråk som är i minoritet. Enheten ska ha egen ledning, som deltar i landskapets styrning och som är föredragande för nationalspråksnämnden.

Suomennos:

Varmistaakseen saatavuuden kynnyksettömään, tasavertaiseen palveluun, ja turvatakseen yhteistyön paikoissa, joissa on jo olemassa oleva toimiva maakuntarajojen ylittävä yhteistyö, ehdotetaan muutoksia §:n 3 ja §:n 52 sekä §:n 8.

§3 Sote-maakunnan jäseniä ovat 5) kunnat, joilla on jo olemassa toimiva sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastuspalvelun yhteistyö maakuntarajojen yli historiallisista, maantieteellisistä tai kielellisistä syistä.

§52 Sote-maakuntien yhteistoiminta. Sote-maakunnat voivat sopimuksen nojalla hoitaa tehtäviään yhdessä. Sote-maakuntien julkisoikeudellisen yhteistoiminnan muotoja ovat yhteinen toimielin, yhteinen virka, sopimus sote-maakuntaan kuuluvan lakisääteisen palvelun hoitamisesta, sopimus

viranomaistehtävän hoitamisesta ja sote-maakuntayhtymä. Sote-maakunnat veloitetaan lain kautta järjestämään sopimuksilla maakuntarajat ylittävää palvelua siellä, jossa tällä hetkellä on jo toimiva hoitoyhteistyö.

Viimeinen lisäys sote-maakuntien velvoittamisesta sopimuksilla järjestämään maakuntarajojen ylittävää palvelua esitetään muodostavan oman pykälän tai momenttina §:ssä 52.

§ 8 Tehtäväsiirrot kuntien kanssa

Jos yhteistyö sote-maakuntien välillä sopimuksen mukaisesti muodostaa pohjan poiketa paikallistumisoletuksesta tulee lain velvoittaa kyseisiä sote-maakuntia tekemään sopimuksia niissä paikoissa, joissa toimiva yhteistyö maakuntarajojen yli on jo olemassa. Yhteistyösopimuksissa sote-maakunnat tulee velvoittaa sopimuksella siihen, ettei asukkaiden edellytykset osallistumiseen ja vaikuttamiseen huonone. Niissä tapauksissa, joissa raja-alueilla olevilla kunnilla on aikaisemmin ollut osallistumis- tai läsnäolo-oikeus eri toimielimissä, tulee sote-maakuntien sopia, että mahdollisuus jatkaa vähintään samalla tasolla on mahdollista uudistuksen jälkeen. Sopimuksen tulee sisältää myös selvät rahoitusdirektiivit.

§ 33 Kansalliskielilautakunta ja saamen kielen lautakunta

5. Kansalliskielilautakunnan puheenjohtajan tulee olla jäsenenä sote-maakunnan hallituksessa turvatakseen kielellisten oikeuksien toteutumisen turvaaminen maakunnan toiminnassa.

Jokaisessa kaksikielisessä maakunnassa tulee olla yksikkö vähemmistössä olevalle kansalliskielelle. Yksiköllä tulee olla oma johto, joka osallistuu maakunnan johtamiseen ja, joka on esittelijänä kansalliskielilautakunnalle.

11. Övriga fritt formulerade observationen om landskapslagen.

Lagstiftningen ska tillåta medborgarorienterade, ändamålsenliga och flexibla lösningar mellan landskapen då social- och hälsovård och räddningsväsende ordnas.

Suomennos:

Lainsäädännön tulee sallia kansalaislähtöisiä, tarkoituksenmukaisia ja joustavia ratkaisuja maakuntien välillä järjestettäessä sosiaali- ja terveydenhoitoa sekä pelastustoimea.

Frågor om lagen om ordnande av social- och hälsovård

12. Utgör lagen om ordnande av social- och hälsovård en ändamålsenlig allmän lag för ordnandet av offentlig social- och hälsovård?

huvudsakligen nej

13. Tryggar bestämmelserna i lagen om ordnande av social- och hälsovård en jämlik tillgång till social- och hälsovårdstjänster?

huvudsakligen nej

14. Tryggar de uppgifter som i lagförslaget fastställts för kommunen och landskapet genomförandet av målet att främja befolkningens välfärd och hälsa?

huvudsakligen ja

15. Tryggar bestämmelsen i 8 § att ansvaret för ordnande av social- och hälsovård genomförs på ett tillräckligt och ändamålsenligt sätt?

nej

16. Är bestämmelsen i 12 § om upphandling av köptjänster och bestämmelsen i 12 a § om användning av hyrd arbetskraft ändamålsenlig och genomförbar i praktiken?

huvudsakligen ja

17. Är kraven enligt 13 § med avseende på privata tjänsteproducenter motiverade?

huvudsakligen ja

18. Är bestämmelsen i 16 § om privat tjänsteproducent som underleverantör ändamålsenlig och genomförbar i praktiken?

huvudsakligen ja

19. Är bestämmelsen i 33–36 § om vårdlandskapens samarbetsområde och samarbetsavtal ändamålsenlig i sin helhet?

nej

20. Tryggar bestämmelsen i 37 § tvåspråkiga vårdlandskaps samarbete med avseende på tillgången till svenskspråkiga tjänster?

nej

21. Är bestämmelsen i 49 § om beredskapscenter ändamålsenlig och motiverad?

huvudsakligen ja

22. Vilken vårdlandskap borde föreskrivas som ansvarig för att trygga utvecklingen av svenskspråkiga tjänster (31 §) i hela landet?

Österbotten

Suomennos:

Pohjanmaa

23. Paragrafspecifika ändringsförslag till lagen om ordnande av social- och hälsovård. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar.

§36 Statsrådets behörighet att besluta om samarbetsavtal mellan vårdlandskapen. Statsrådet får besluta om vårdlandskapens samarbetsavtal och dess innehåll till de delar 4) jämlik service kan säkras av språkliga, geografiska, historiska orsaker eller av andra vägande skäl.

§ 37 Samarbete mellan tvåspråkiga vårdlandskap

Vårdlandskapen förpliktigas via lag att genom avtal ordna landskapsöverskridande service för att säkerställa kvaliteten och tillgången till vård på det egna modersmålet. Avtalet skall innehålla aktiva åtgärder för att trygga mera krävande boendetjänster, specialkunskaper och ett tvärsektorielt kunnande.

Suomennos:

§36 Valtioneuvoston toimivalta päättää sote-maakuntien yhteistyösopimuksesta. Valtioneuvosto voi päättää sote-maakuntien yhteistyösopimuksesta ja sen sisällöstä siltä osin kuin: 4) tasavertainen palvelu voidaan turvata kielellisistä, maantieteellisistä, historiallisista tai muista perustelluista syistä.

§ 37 Kaksikielisten sote-maakuntien yhteistyö

Sote-maakunnat veloitetaan lain kautta järjestämään sopimuksilla maakuntarajat ylittävää palvelua, jotta voidaan turvata hoidon laatu ja saatavuus omalla äidinkielellä. Sopimuksen tulee sisältää aktiivisia toimenpiteitä, joilla turvataan vaativampia asumispalveluita, erityisosaamista ja monialatoiminnallista osaamista.

24. Övriga fritt formulerade observationer om lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Lagstiftningen ska tillåta medborgarorienterade, ändamålsenliga och flexibla lösningar mellan landskapen då social- och hälsovård och räddningsväsende ordnas.

Suomennos:

Lainsäädännön tulee sallia kansalaislähtöisiä, tarkoituksenmukaisia ja joustavia ratkaisuja maakuntien välillä järjestettäessä sosiaali- ja terveydenhoitoa sekä pelastustoimea.

Frågor om lagen om ordnande av räddningsväsendet

25. I 8 § i lagen föreslås bestämmelser om de riksomfattande målsättningarna för ordnandet av räddningsväsendet. I bestämmelsen listas det som måste definieras i de riksomfattande strategiska målsättningarna. Listan är inte fullständig. Är punkterna som listas i bestämmelsen motiverade?

huvudsakligen ja

26. Vad borde tilläggas/avlägsnas?

-

27. I 13 § i lagen föreslås bestämmelser om vårdlandskapets uppföljnings- och utvärderingsskyldighet. I 16 § i lagen föreslås dessutom bestämmelser om räddningsväsendets egenkontroll i vårdlandskapet. Är förslaget om uppföljnings-, utvärderings- och egenkontrollshelheten i vårdlandskapen ändamålsenlig?

huvudsakligen ja

28. I paragraf 5 i lagen om ordnande av räddningsväsendet föreskrivs sammanslagning av uppgifter till större helheter om det är nödvändigt för att trygga tillgången till, enhetligheten eller kvaliteten på tjänsterna eller med avseende på uppgifternas komplexitet eller höga kostnader som de medför. Är de sammanslagna uppgifterna i bestämmelsen motiverade?

huvudsakligen nej

29. Vilka specialresurser inom den internationella räddningsverksamheten (utrustning, sammansättningar) skulle vara ändamålsenliga att sammanslå för något landskap/några landskap att sköta?

-

30. Vilka åtgärder som krävs för att ge och ta emot internationellt bistånd (varningar, utrustning etc.) skulle vara ändamålsenliga att sammanslå till något landskap/några landskap och om ja, till vilket landskap/vilka landskap?

-

31. Paragrafspecifika ändringsförslag till lagen om ordnande av räddningsväsendet. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar

-

32. Övriga fritt formulerade observationer om lagen om ordnande av räddningsväsendet.

Lagen skall ge möjligheter för kommunen att sköta räddningsväsendet i ett annat landskap än det man tillhör av språkliga, geografiska, historiska orsaker eller där etablerat och fungerande samarbete över landskapsgränserna finns redan idag.

Vårdlandskapen förpliktigas via lag att genom avtal ordna räddningsverksamheten.

I avtalet skall överenskommas om finansieringen och om invånarnas förutsättningar för delaktighet och påverkan så att den inte försämras. I de fall där kommuner i gränsområdena tidigare haft deltagande- eller närvarorätt i olika organ skall vårdlandskapen komma överens om att dessa möjligheter kan fortsätta på minst samma nivå efter reformen.

Räddningsväsendets finansiering borde utgöra ett skilt moment i vårdlandskapets finansiering.

Suomennos:

Lain tulee antaa kunnalle mahdollisuus järjestää pelastustoimi toisessa maakunnassa kuin siihen johon se kuuluu kielellisistä, maantieteellisistä tai historiallisista syistä tai jossa toimiva yhteistyö maakuntarajojen yli on jo olemassa.

Sote-maakunta veloitetaan laissa järjestämään pelastustoimi sopimuksin.

Sopimuksessa tulee sopia rahoituksesta ja asukkaiden edellytyksistä osallistua ja vaikuttaa, jotta ne eivät huonone. Niissä tapauksissa, joissa raja-alueella olevilla kunnilla on aikaisemmin ollut osallistumis- tai läsnäolo-oikeus eri toimielimissä, tulee sote-maakuntien sopia, että mahdollisuus jatkaa vähintään samalla tasolla on mahdollista uudistuksen jälkeen.

Pelastustoimen rahoitus tulisi muodostaa erillisen momentin sote-maakunnan rahoituksessa.

Frågor om lagen om införande av lag

33. Grunden för vårdlandskapens regionala indelning är en kommunbaserad landskapsindelning som föreskrivs i 5 § i lagen om införande av lag. Är den föreslagna regionala indelningen ändamålsenlig med avseende på ordnandet av social- och hälsovård och räddningsväsendet?

nej

34. Enligt 3 § i vårdlandskapsstrukturlagen utgör landskapsindelningen precis som nu även grunden för andra statliga regionala indelningar. Dessutom utgör landskapsindelningen grunden för indelningen av landskapsförbundens verksamhetsområden. Är den regionala indelningen som föreslås i 5 § ändamålsenlig med avseende på övrig regionförvaltning?

huvudsakligen ja

35. I lagförslaget föreslås att Södra Savolax och Norra Savolax landskap ändras så att Enonkoski, Rantasalmi, Nyslott och Sulkava skulle överföras från Södra Savolax till Norra Savolax. Ändringen inverkar både på vårdlandskapet och på landskapsindelningen som utgör grunden för den statliga regionala indelningen. Till vilket landskap borde dessa kommuner höra och vilka effekter har alternativen på respondentens verksamhet:

-

36. I lagförslaget ansvarar fyra vårdlandskap (Östra Nylands vårdlandskap, Mellersta Nylands vårdlandskap, Västra Nylands vårdlandskap, Vanda-Kervos vårdlandskap) samt Helsingfors stad, som inte ingår i något vårdlandskap, för ordnandet av social- och hälsovården i Nylands landskapsområde. Med avseende på övriga regionala indelningar utgör Nylands nuvarande landskap en helhet. Är den föreslagna bestämmelsen ändamålsenlig med avseende på de regionala indelningarna?

tar inte ställning

37. Tryggar sammansättningen av de tillfälliga organen och de lagstadgade uppgifterna verkställandet av reformen (7-8 §)?

ja

38. Enligt kapitel 4 i lagen om införande av lag överförs kommuners och vissa samkommuners lösa egendom, semesterlöneskuld och avtal som hänför sig till sjukvårdsdistriktens och specialomsorgsdistriktens samkommuners, social- och hälsovårdens samt räddningsväsendets uppgifter till vårdlandskapen. Kommunernas lokaler och fastigheter kvarstår i kommunernas ägo. Är lösningen med avseende på egendomsarrangemanget godtagbar?

huvudsakligen ja

39. I kapitel 4 i lagen om införande av lag föreskrivs om kommunernas rättighet att få ersättning från staten för direkta kostnader som egendomsarrangemanget i samband med reformen orsakat samt för ersättningsförfaranden. Ersättningen riktar sig i första hand till kommunernas och samkommunernas kvarstående tillgångsposter, till exempel kostnader för lokaler som tagits ur bruk efter övergångsperioden. Är kompensationsbestämmelsen godtagbar?

huvudsakligen ja

40. Enligt 17 § i lagen om införande av lag överförs personal som arbetar i kommunala organisationer som producerar tjänster inom social- och hälsovården och räddningsväsendet till landskapens tjänst i enlighet med principerna för överlåtelse av rörelse. Dessutom överförs personal, som huvudsakligen utför social- och hälsovårdsuppgifter i andra kommunala förvaltningstjänster eller stödtjänster, till landskapen. Har bestämmelserna om överföringen av personal föreskrivits på ett ändamålsenligt sätt med avseende på personalens ställning?

huvudsakligen ja

41. Är bestämmelsen om utläggningsavtalens ogiltighet enligt 28 § motiverad och tryggar den parternas ställning tillräckligt?

huvudsakligen ja

42. Tryggar förslagen om delningen av Kårkullas verksamhet kontinuiteten i dess verksamhet som vårdlandskapens verksamhet?

Förtydligande krävs. Det är viktigt att ett kompetenscenter för den svenskspråkiga befolkningen upprätthålls för att koordinera servicen mellan landskapen så att kvalitativ vård, service och boende upprätthålls gemensamt och att en kontinuerlig utveckling av vården sker.

Suomennos:

Vaaditaan selventämistä. On tärkeää, että ruotsinkieliselle väestölle ylläpidetään osaamisaluekeskusta koordinoimaan palvelua maakuntien välillä, jotta säilytetään yhteisesti laadukas hoito, palvelu ja osaaminen, ja että hoidon jatkuva kehitys toteutuu.

43. Enligt förslaget träder reformen i kraft år 2023. Kan reformen genomföras inom tidtabellen som föreslås i reformen?

huvudsakligen ja

44. Paragrafspecifika ändringsförslag till lagen om införande av lag. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar.

§15 De första landskapsvalen. De första landskapsvalen skall hållas i april 2022.

Suomennos:

§15 Ensimmäiset maakuntavaalit. Ensimmäiset maakuntavaalit tulee järjestää huhtikuussa 2022.

45. Övriga fritt formulerade observationer om lagen om införande av lag.

Val skall inte ordnas så att kampanj förs under julhelgen. Såväl samhällsengagemang som röstningsaktivitet gynnas av att valet hålls på våren.

Vårdlandskapen förpliktigas via lag att genom avtal ordna landskapsöverskridande service för att säkerställa kvaliteten och tillgången till vård på det egna modersmålet. Avtalet skall innehålla aktiva åtgärder för att trygga mera krävande boendetjänster, specialkunskaper och ett tvärsektorielt kunnande.

Suomennos:

Vaaleja ei tule järjestää niin, että kampanjoidaan joulupyhinä. Sekä osallistuminen että äänestysaktiivisuus hyötyy keväällä järjestettävistä vaaleista.

Sote-maakunnat veloitetaan lain kautta järjestämään sopimuksilla maakuntarajat ylittävää palvelua, jotta voidaan turvata hoidon laatu ja saatavuus omalla äidinkielellä. Sopimuksen tulee sisältää aktiivisia toimenpiteitä, joilla turvataan vaativampia asumispalveluita, erityisosaamista ja monialatoiminnallista osaamista.

Frågor om lagen om landskapens finansiering

46. Staten finansierar huvudsakligen verksamheten i vårdlandskapen som grundas, dvs. ansvaret för finansieringen av social- och hälsovårdstjänsterna riktas till staten. Är lösningen ändamålsenlig med avseende på reformens målsättningar?

huvudsakligen ja

47. Statens finansieringsnivå för varje finansår grundar sig i princip på vårdlandskapets kalkylerade kostnader för föregående år. Nivån på den statliga finansieringen höjs årligen på grundval av den uppskattade ändringen av tjänstebehov (7 §), kostnadsnivån (prisernas) (8 §), ändringar i uppgifter (9 §) samt faktiska kostnader (10 §). På höjningen av räddningsväsendets finansieringsnivå tillämpas dock inte höjning som grundar sig på ändring i behovet av tjänster. Med avseende på förändringar i behovet av tjänster inkluderar propositionen en faktor som delvis dämpar den statliga finansieringens tillväxt så att 80 % av det uppskattade ändringsbehovet beaktas från och med tredje året (36 §). Dessutom har vårdlandskapet rätt till tilläggsfinansiering under förutsättning att kraven som avses i 11 § i lagen uppfylls. Har vårdlandskapen tillräckliga ekonomiska förutsättningar att klara av de lagstadgade uppgifterna?

huvudsakligen nej

48. Är bestämningsfaktorerna (kapitel 3) för finansieringen av vårdlandskapens statliga finansiering av social- och hälsovårdsuppgifterna och deras viktkoefficienter motiverade?

nej

49. Är bestämningsfaktorerna (kapitel 4) för finansieringen av vårdlandskapens statliga finansiering av räddningsväsendets uppgifter och dess viktkoefficienter motiverade?

nej

a) Är övergångsperioden för landskapens finansiering för åren 2023–2029 tillräcklig?

nej

b) Är den tillsvidare permanenta maximala förändringsutjämnningen godtagbar?

huvudsakligen nej

51. Statens finansiering betalas månatligen till vårdlandskapen senast den första dagen i månaden. I januari och juni under finansåret betalas vardera månad 2/12 av hela årets finansiering och de övriga månaderna kvarvarande finansiering i jämnstora poster (25 §). Dessutom betalas hälften av betalningsposten för januaris finansiering år 2023 till vårdlandskapet den 1 december år 2022 (37 §). Är tidtabellen för betalningen av finansieringen ändamålsenlig med avseende på betalningsförmågan och förvaltningen av kassan?

ja

52. Paragrafspecifika ändringsförslag till lagen om landskapens finansiering. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar.

§ 3 Den statliga finansieringen till vårdlandskapen

- Tvåspråkighet skall utgöra minst 0,6 % av finansieringen.
- Främjande av hälsa och välfärd skall utgöra minst 1% av finansieringen

Suomennos:

§ 3 Valtion rahoitus sote-maakunnille

- Kaksikielisyysden tulee muodostaa vähintään 0,6 % rahoituksesta.
- Terveysten ja hyvinvoinnin edistämisen tulee muodostaa vähintään 1% rahoituksesta

53. Övriga fritt formulerade observationen om lagen om landskapens finansiering.

-

Lagstiftning om kommunernas finansiering

54. Är utjämningsystemet som föreslås för att lindra de betydande kommunspecifika förändringarna i samband med vårdreformen som presenteras i statsandelssystemet godtagbara och tillräckliga (lag om statsandel för kommunal basservice 29 och 30 §)?

huvudsakligen nej

55. Är statsandelskriterierna samt deras betydelse i allmänhet motiverade (lagen om statsandel för kommunal basservice, kapitel 2 samt utkast till statsrådets förordning om statsandel för kommunal basservice)?

nej

56. Paragrafspecifika ändringsförslag till lagstiftningen om kommunernas finansiering. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar.

-

57. Övriga fritt formulerade observationer om lagstiftningen om kommunernas finansiering.

Lagstiftning och finansiering måste sporra till ett kostnadseffektivt, förebyggande, hälsofrämjande arbete. Friskhetskoefficienten måste gynna kommunen, vårdlandskapet framom en sjuklighetskoefficient. Kommunala satsningar på hälsofrämjande planering och verksamhet måste gynnas.

Reformen skall inte sträva till en försämring i nuvarande servicenivå utan finansieringen skall främja förutsättningarna för ökad sysselsättning.

Suomennos:

Lainsäädännön ja rahoituksen tulee kannustaa kustannustehokkaaseen, ennaltaehkäisevään terveyden edistämiseen. Hyte-kertoimen tulee hyödyttää kuntaa, sote-maakuntaa sairastavuuskertoimen sijaan. Kunnalliset panostukset terveyden edistämisen suunnittelussa ja toiminnassa tulee olla hyödyksi.

Uudistuksen ei tule pyrkiä nykyisen palvelutason huonontamiseen vaan rahoituksen tulee edistää edellytyksiä lisääntyvään toimintaan.

Skattelagstiftning

58. Anser ni att ändringarna i skattesystemet som föreslås för insamling av landskapens finansiering är godtagbara?

huvudsakligen nej

59. Paragrafspecifika ändringsförslag till skattelagstiftningen. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar.

-

60. Fritt formulerade observationer om skattelagstiftningen.

Skattelagstiftningen får inte omöjliggöra enskilda kommuners fortsatta självständighet och verksamhet.

Suomennos:

Verolainsäädäntö ei saa tehdä yksittäisten kuntien itsenäisenä jatkumista ja toimintaa mahdottomaksi

Lagstiftning om landskapens och kommunernas personal

61. Tillämpningsområdet för lagstiftningen om kommunal personal föreslås ändras till att omfatta även landskapens personal. Intressebevakningen för arbetsgivare i landskapen sköts av Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT som stadgas i ny lag. Är de föreslagna bestämmelserna om personalens ställning och intressebevakningen för arbetsgivare ändamålsenliga?

ja

62. Är bestämmelserna om finansieringen av pensionerna ändamålsenliga?

ja

63. Fritt formulerade observationer om personalen ställning och/eller intressebevakningen för arbetsgivare samt pensionerna.

-

Nyland-lagen

64. Tryggar Nylands speciallag ett jämlikt ordnande av social- och hälsovården i förhållande till övriga landet?

tar inte ställning

65. Tryggar bestämmelserna om HUS lagstadgade uppgifter ordnandet av specialistsjukvården samt universitetssjukhusets forsknings-, utvecklings- och undervisningsuppgifter (5 §)?

tar inte ställning

66. Är bestämmelserna om fördelningen av organiseringsansvaret av hälsovården i Nyland ändamålsenlig (Nylands vårdlandskaps och Helsingfors stads primära organiseringsansvar, HUS lagstadgade uppgifter och HUS organiseringsavtal; 4, 5 och 10 §)?

tar inte ställning

67. Är bestämmelserna om åtskiljandet av Helsingfors stads ekonomi ändamålsenliga och tillräckliga för att trygga en jämlig verksamhet med avseende på övriga landet (kapitel 5)?

tar inte ställning

68. Paragrafspecifika ändringsförslag till skattelagstiftningen. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar.

-

69. Fritt formulerade observationer om Nylands speciallag?

-

Lagar om den allmänna förvaltningen

70. Paragrafspecifika ändringsförslag till lagarna om den allmänna förvaltningen. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar

-

71. Fritt formulerade observationer om lagstiftningen om den allmänna förvaltningen.

-

Frågor om vårdlandskapsstrukturlagen

72. I vårdlandskapsstrukturlagen föreskrivs om landskapsindelningen som även utgör grunden för vårdlandskapens områden. Dessutom föreskriver lagen om ändring av vårdlandskapen som även leder till ändring av motsvarande område i landskapsindelningen. Är kriterierna för förhållandet mellan de föreslagna vårdlandskapen och landskapsindelningen på grundval av dessa samt ändringsprocessen för indelningen tydliga och ändamålsenliga med beaktande av landskapsindelningens betydelse för övriga regionindelningar?

nej

73. Anser ni att de föreslagna förutsättningarna för ändringen av vårdlandskapen är ändamålsenliga med avseende på social- och hälsovården samt räddningsväsendet? (särskilt vårdlandskapsstrukturlagen 2, 5 och 10 §)

nej

74. Paragrafspecifika ändringsförslag om vårdlandskapsstrukturlagen. ANVISNING: Specificera svaret med avseende på vilken paragraf ändringsförslaget gäller genom att ange paragrafens nummer innan ändringsförslaget. Gör så för varje paragraf som du kommenterar.

-

75. Övriga fritt formulerade observationer om vårdlandskapsstrukturlagen.

Den kommunala valfriheten gällande social- och hälsovård samt räddningstjänster över landskapsgränserna måste tryggas i lag. Individens tröskelfria tillgång till service måste gå framom vårdlandskapsgränser och därför skall lagen säkerställa de landskapsöverskridande samarbeten som redan idag finns.

Suomennos:

Kunnallinen valinnanvapaus käyttää palveluja yli maakuntarajojen koskien sosiaali- ja terveydenhoitoa sekä pelastuspalveluja on turvattava laissa. Yksilön kynnyksetön pääsy palveluun tulee mennä sote-maakuntarajojen edelle ja täten lain tulee turvata ne maakuntarajat ylittävät yhteistyöt, jotka ovat jo olemassa.

Styrningen av landskapen

76. Statens styrning i ordnandet av både social- och hälsovården och räddningsväsendet stärks. Är det här motiverat med avseende på reformens målsättningar?

huvudsakligen nej

77. Ministerierna och landskapet för årliga förhandlingar där landskapets verksamhet och ekonomi granskas med avseende på faktiska uppgifter och prognoser. Dessutom förs separata styrningsförhandlingar varje år enligt samarbetsområde. Är målsättningen med förhandlingarna och ärendehelheten som ska behandlas ändamålsenlig?

huvudsakligen ja

78. Mellan landskapen och statsrådet planeras en aktiv styrning som grundar sig på interaktion mellan ministerierna och de organiseringsansvariga instanserna. Styrningen grundar sig på öppna åsikter och informationsutbyte samt en kontinuerlig utvärdering av arrangörernas verksamhet och ekonomi. Är styrningsmodellen motiverad med avseende på reformens målsättningar?

huvudsakligen ja

Reformens effekter

79. I bedömningen av effekterna har propositionens centrala effekter beskrivits. Till vilken del borde bedömningen av effekterna korrigeras, preciseras eller kompletteras?

Tillräcklig hänsyn till fungerande samarbete över landskapsgränserna har inte tagits. Språkliga, geografiska och historiska orsaker till service över landskapsgränser skall beaktas och möjliggöras. Vårdlandskapsgränser får inte utgöra hinder och försämra tillgängligheten och därmed också jämlikheten i social-, hälso-, välfärds- och räddningstjänster.

Den kommunala valfriheten gällande service över landskapsgränserna måste tryggas i lag. Individens tröskelfria tillgång till service måste gå framom vårdlandskapsgränser.

Reformen skall inte splittra kommuner, landskap eller fungerande samarbeten.

Den ekonomiska effekten av ett gott förebyggande hälsofrämjande arbete måste synas i finansieringen.

Suomennos:

Toimivat maakuntarajat ylittävät yhteistyöt ei ole otettu tarpeeksi huomioon. Kielelliset, maantieteelliset ja historialliset syyt maakuntarajat ylittävään palveluun tulee huomioida ja mahdollistaa. Sote-maakuntarajat eivät saa muodostaa esteitä ja huonontaa saatavuutta ja täten myös tasavertaisuutta sosiaali-, terveys-, hyvinvointi- ja pelastuspalveluissa.

Kunnallinen valinnanvapaus käyttää palveluja yli maakuntarajojen on turvattava laissa. Yksilön kynnyksetön pääsy palveluun tulee mennä sote-maakuntarajojen edelle.

Uudistuksen ei pidä hajoittaa kuntaa, maakuntia tai toimivia yhteistöitä.

Taloudellinen vaikutus hyvästä ennaltaehkäisevästä terveyden edistämistyöstä tulee näkyä rahoituksessa.

80. Har reformens ändringskostnader sakenligt identifierats och uppskattats?

huvudsakligen nej

81. Förändringskostnaderna för IKT och informationsförvaltningen till följd av reformen bedöms konsekvensbedömningen i regeringens proposition på grundval av kostnadsberäkningarna som identifierats landskaps- och vårdberedningen för den föregående valperioden. Hurudana preciseringar och kompletteringar borde göras i de föreslagna bedömningarna?

-

82. Era åsikter om andra eventuella effekter i den föreslagna servicestrukturen med avseende på IKT och digitala frågor?

-

a) åren 2021-2022?

-

b) åren 2023-2024?

-

c) från och med år 2025?

-

a) åren 2021-2022?

-

b) åren 2023-2024?

-

c) från och med år 2025 alkaen?

-

85. Ska upphandlingsavtal som överförs till vårdlandskapen enligt er bedömning ogiltigförklaras med stöd av bestämmelsen om organiseringsansvar och köptjänster? a)

nej

b) om ja, vilket är de ogiltigförklarade avtalens värde i euro?

-

c) hänför det sig enligt er bedömning investeringar som blir onyttiga för privata tjänsteproducenter i de ogiltigförklarade avtalen, vad utgörs dessa direkta onyttiga investeringar av och hur stora förluster är det fråga om?

-

Stöd för verkställande av reformen

86. Inom vilka områden bedömer ni att ni behöver riksomfattande stöd för det regionala genomförandet av reformen

ekonomi

annat, vad?

-

Övriga frågor

87. Eventuella förslag på att ersätta begreppet "vårdlandskap" med ett annat begrepp.

Välfärdsområde

Suomennos:

88. Förslag på namn till ert vårdlandskap.

-

89. Övriga fritt formulerade observationer om regeringens propositionsutkast.

§17 Elevhälsans psykologtjänster i lagen om ändring av hälso- och sjukvårdslagen samt § 27 c Elevhälsans kuratorstjänster.

Dessa tjänster skall hållas i kommunernas regi för att säkerställa jämlik service.

Suomennos:

§17 Opiskeluhoollon psykologipalvelut terveydenhuoltolain muuttamisesta sekä § 27 c Opiskeluhoollon kuraattoripalvelut.

Nämä palvelut tulee pitää kunnan toteuttamina toimina, jotta varmistetaan tasavertainen palvelu.

90. Övriga specificerade författningsändringsförslag.

-

Stenman Ulf
Kronoby kommun